

NOVEMBER 1962 HÄFTE 9

Social- medicinsk tidskrift

TRETTIONIONDE ÅRGÅNGEN

Handikappad arbetskraft i statens tjänst

Rehabilitering har blivit något av ett modeord. I alla landsting inrättas rehabiliteringskliniker eller arbetsträningsinstitut och från statsmakternas sida har man ivrigt uppmuntrat alla ansträngningar i denna väg. Inrikesministern har vid flera tillfällen mycket positivt uttalat sig om det önskvärda i att arbetskraften såvitt möjligt rehabiliteras och återinfogas i arbetslivet efter sjukdom eller olycksfall. Från enskilda företagens sida har ett ofta storartat arbete utförts för att dels ta hand om den egna handikappade arbetskraften, som i samband med olycksfall eller sjukdom blivit ur stånd att fullgöra sina vanliga uppgifter, dels också i samarbete med landstingen upprätta träningsinstitutioner och skyddade verkstäder för partiellt arbetsföra. Dessa verkstäder, som på så sätt infogas i den industriella produktionen men delvis subventioneras av landstingen, har visat sig vara en utmärkt form för de partiellt arbetsföras infogande i arbetslivet. Staten har emellertid hittills ställt sig ytterst avvisande till alla försök att anställa partiellt arbetsföra i statens tjänst. För att få en ordinarie statsanställning krävs alltför ett läkarintyg, där undersökningsläkaren skall intyga, att den sökande är

fri från sjukdom, svaghet eller lyte och icke är behäftad med någon åkomma, som eventuellt kan nedsätta förmågan att fullgöra den sökta tjänsten.

Detta krav på friskintyg, som icke har sin motvarighet på den privata arbetsmarknaden, kan ha framsprungit ur en önskan att finna lämpliga arbetsuppgifter för de sökande och således icke placera dem på sådan tjänst som med hänsyn till deras arbetsförmåga och hälsotillstånd vore olämpligt. Det finns emellertid också anledning att tro att det varit en önskan att minska risken för statens utgifter till sjuklön och fri sjukvård, som tillkommer de statsanställda. Nu för tiden har alla anställda sjukförmåner, vidare rätt till förtidspension och tilläggs pension enligt den nya allmänna försäkringslagen. De extra förmåner, som ännu tillkommer de statsanställda i form av fri sjukvård, kommer sannolikt att utjämnas under de närmaste årens avtalsförhandlingar.

Förmågan att fullgöra den sökta tjänsten provas bäst med en provtjänstgöring på 2 eller 3 månader. Det är helt illusoriskt att tro att den undersökande läkaren vid en kort konfrontation skall kunna bedöma huruvida den sökandes häl-

sotillstånd gör honom mer eller mindre lämplig för en viss uppgift. Detta kan i regel bättre bedömas av arbetsledare och förmän, som ser vederbörande i praktisk verksamhet. I ett samhälle, där ingen skall lida nöd utan den som drabbas av sjukdom skall bli omhändertagen och skyddad, finns det heller ingen anledning att neka vederbörande statstjänst på grund av sjukdom. Tvärtom är det angeläget att även sjuka eller invalider får tillfälle att använda sin kvarvarande arbetskraft på nyttigast möjliga sätt. För många har utbildning och tidigare verksamhet gjort dem mest lämpade för olika typer av tjänster i statlig regi och det finns numera ingen anledning att neka dem detta. Det är på tiden att kravet på friskintyg för statsanställning avskaffas. Staten som talar vackra ord om omhändertagande av de partiellt arbetsförsämrade, bör också föregå med gott exempel och icke lasta över denna börda på det privata näringslivet.

Socialmedicinsk tidskrift 1963

Oförändrad prenumerationsavgift

Helår kr. 20: —

Halvår „ 10: —

Studentprenumeration, helår .. „ 10: —

Kollektivprenumeration (minst
25 ex.), helår „ 16: 50

Postgiro 11 79, Villagatan 5, Stockholm Ö

Atrofi' (**Atrophi'a**), förtvinande (cell-atrofi, organ-atrofi). — *Atrophia infa'ntum*, fortskridande viktminskning särskilt hos flaskbarn. — Jfr Pedatrofi.

Atropi'n(um), giftigt ämne i belladonna-extrakt, som förlamar parasympatikus (dvs. vidgar pupillen).

Atte'st, skrivet intyg. — Verb: *attestera*.

Aty'pisk, avvikande från det typiska.

Atyreoidism (**Athyreoidi'smus**), utebliven produktion av sköldkörtelhormon.

Au, kemiska tecknet för *guld*, aurum.

Audi(o)fo'n, hörselapparat.

Audiogra'm, grafiskt återgivande av hörselförmågan för olika tonlägen (med en kurva).

KORTFATTAD MEDICINSK ORDBOK

Av MARTIN WRETE

248 sidor

Ca 8.000 uppslagsord

Inb. 18: —

Professor Wretes nyutkomna medicinska ordbok är i första hand avsedd för dem som söker korta, lättfattliga och praktiskt användbara förklaringar till medicinska termer och uttryck. Den vänder sig alltså till medicine studerande, sjuksköterskor, sjuksköterskeelever och över huvud taget alla som i sitt yrke konfronteras med en medicinsk terminologi men också till den intresserade allmänheten.

SCANDINAVIAN UNIVERSITY BOOKS
SVENSKA BOKFÖRLAGET